
مرجع ایمنی و شرایط اضطراری

تألیف:

وحید حسینی جناب

فریبرز توکلی

هادی حجازی

www.ketab.ir

سرشناسه	: حسینی جناب، وحید، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: مرجع ایمنی و شرایط اضطراری/تالیف وحید حسینی جناب، فریبرز توکلی، هادی حجازی.
مشخصات نشر	: تهران: رویان پژوه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۸ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۰۹۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: مرجع ایمنی و مدیریت بحران.
موضوع	: مدیریت بحران
موضوع	: آتش سوزی - پیشگیری
موضوع	: آتش نشانی - فرماندهی و کنترل
موضوع	: بلاهای طبیعی - مدیریت
شناسه افزوده	: توکلی، فریبرز، ۱۳۴۴ -
شناسه افزوده	: حجازی، سیدهادی، ۱۳۵۸ -
رده بنا - کنگرد	: HD۴۹/۵۳م۴ ۱۳۹۵:
رده سی دی	: ۶۵۸/۴۰۵۶:
ماره شناسایی ملی	: ۴۱۵۱۵۵۴:

مرجع ایمنی و شرایط اضطراری

وحید حسینی جناب، فریبرز توکلی، هادی حجازی

ناشر: رویان پژوه
نوبت چاپ: اول - ۹۵
صفحه‌آرایی: شادی حمیدی
چاپ: چاوش
قطع و تعداد صفحات: وزیری - ۳۰۸
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۲۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۰۹۴-۱

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر و مؤلف است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و منیری جاوید (روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران)

ساختمان امیرکبیر، طبقه سوم
تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰

خرید آنلاین www.RPpub.ir

فهرست

۷	مقدمه
۹	بخش اول: برنامه واکنش اضطراری
۱۱	مفاهیم شرایط اضطراری، بیان و فاجعه
۲۳	جایگاه برنامه‌ریزی و مراحل اجرای آن در واکنش اضطراری
۳۹	جایگاه مدیریت شرایط اضطراری در پیگیری از گسترش حوادث
۶۷	گام‌های اساسی مدیریت شرایط اضطراری
۹۷	ارتباطات، مانورها، آموزش و دستورالعمل
۱۰۹	برنامه‌ریزی سناریو محور
۱۱۵	برنامه واکنش اضطراری (ERP)
۱۲۱	بخش دوم: آمادگی و مقابله در سوانح جسمی
۱۲۳	برنامه‌ریزی عملیات اضطراری (ERP) و کمک‌های اولیه
۱۳۵	تجهیزات حفاظت فردی (PPE)
۱۵۳	سوانح ناشی از مواد انفجاری و آتش‌سوزی
۱۵۷	سوانح ناشی از انفجار و اشتعال گاز طبیعی
۱۶۱	سوانح ناشی از مواد شیمیایی
۱۶۹	سوانح ناشی از عوامل بیولوژیک
۱۷۳	سوانح هسته‌ای و رادیولوژیک

۱۷۷		سوانح طبیعی
۲۱۱		بخش سوم: ایمنی آتش‌نشانی
۲۱۳		مبانی مقابله با حریق
۲۱۷		ایمنی و پیشگیری از حریق در اماکن
۲۲۵		عوامل ایجاد آتش و روش‌های پیشگیری و اطفای حریق
۲۳۹		شناخت عوامل بروز حریق و حادثه در ساختمانها
۲۵۱		سیستم‌های اعلام و اطفای حریق
۲۶۳		خاموش‌کننده‌های دستی
۲۸۳		تور ایمنی
۳۰۳		منابع

مقدمه

ایران از نظر خطر روز سه سوانح طبیعی و انسان‌ساز جزو کشورهای طراز اول جهان است. هر چند تلاش‌های سالهای اخیر در کاهش این انواع حوادث نشان از درک اهمیت حوادث در سطوح مدیریتی کشور دارد لیکن تا رسیدن به مرحله پاسخ و بازسازی خلاصه می‌شود حال آنکه باید به اقدامات پیش از وقوع حادثه توجهی ویژه نمود.

یکی از نکات کلیدی در استقرار سیستم مدیریت بحران کشور توجه به استقرار طرحهای واکنش اضطراری و مدیریت بحران در سطوح خرد می‌باشد که به این زیر از قابلیت اجرای بالاتری برخوردار است: وحدت مدیریت و محدودیت مراکز تصمیم‌گیری، امکان استفاده از منابع انسانی و مادی سازمانها در راستای برنامه‌ریزی، جمع‌آوری آسان‌تر اطلاعات، تأثیر کمتر عوامل بیرونی بر روند برنامه‌ریزی، و سهولت آموزش و ارتقای فرهنگ مدیریت بحران.

بنابراین اهداف زیر قابل حصول است: بالا بردن قابلیت بقا، استمرار عملیات و فعالیت‌های حیاتی و خدمت‌رسانی مراکز حیاتی و مهم، تقلیل آسیب‌پذیری و کاهش خسارت تأسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی، و صرفه‌جویی در هزینه‌ها در برابر تهدیدات و بحران‌های طبیعی و انسان‌ساز. لذا مدیریت واکنش در شرایط اضطراری و بحران می‌تواند در همه سطوح مدیریتی، مهندسی و فنی آموزش داده شود.